

числі частка реалізовано продукції суб'єктами підприємництва – ФОП в 2018 р. склала 7,63 % в загальному обсязі продукції реалізованої всіма суб'єктами господарювання, що становить 760 755 млн. грн. Аналіз динаміки змін обсягів реалізованої продукції, товарів, послуг за період 2010 – 2018 рр. показав еквівалентність в тенденціях змін обсягів реалізованої продукції за всіма категоріями суб'єктів господарювання, підприємств та суб'єктів підприємництва. Аналіз було проведено за наступними категоріями: підприємства великі, середні, малі та мікропідприємства, а також ФОП суб'єкти середнього, малого та мікропідприємства. Тенденції зміни кривих, що відображають обсяги реалізованої продукції повністю корелюється з кривою індексу інфляції за 2010 – 2018 роки.

Дослідження показали, що суб'єкти господарювання малого бізнесу, підприємства та суб'єкти підприємництва відіграють значну роль в розвитку економіки України в цілому, займаючи доволі значну частку в суспільно-економічних відносинах з поступовою тенденцією до зростання. Створення прозорих та стабільних умов функціонування для суб'єктів малого бізнесу сприятиме більш активному розвитку не тільки цих суб'єктів, а економіки країни в цілому.

Література:

1. Чубукова О.Ю., Яренко А.В. Економіка вражень: передумови зародження, головні ідеї, економічна сутність. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки.* 2016. № 6. С. 92-98.

2. Податковий кодекс України: Закон України від від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України.* 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст. 112.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 21.09.2019).

ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПІДРОЗДІЛУ З УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ СТРУКТУРІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Поясник Г.В., к.т.н., доцент,

Блага В.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Питання створення та ефективного існування організаційної структури будь-якого підприємства полягає у її спроможності діяти і функціонувати як одне ціле та підтримувати нерозривний зв'язок.

Будь-яка посада або підрозділ в організаційній структурі підприємства має вкрай важливу функцію для створення сприятливого клімату існування суб'єкта господарської діяльності.

Відповідно до того, що поняття економічної безпеки підприємства на сьогодні вже не розглядається як досить вузьке явище, яке асоціюється насамперед з фізичним захистом персоналу та майна підприємства, а також комерційної таємниці, а ототожнюється зі станом підприємства, в якому забезпечується стабільність його функціонування, ефективність використання корпоративних ресурсів та забезпечується сприятлива ймовірність настання негативних змін під впливом факторів середовища, виникає необхідність внесення суттєвих змін в порядок функціонування служб та підрозділів підприємства, метою яких є гарантування його безпеки.

Суб'єктом управління будь-яким процесом на підприємстві, і економічної безпеки у тому числі, є власник та топ-менеджмент підприємства. Однак інструментом управлінської дії у випадку управління економічною безпекою має бути певний організаційний підрозділ суб'єкта господарювання.

Проведемо аналіз організаційних відмінностей у функціонуванні поширеної на підприємствах України служби безпеки та підрозділу управління економічною безпекою підприємства. Ціллю такого аналізу є обґрунтування необхідності створення спеціальних організаційних ланок на підприємствах, метою функціонування яких є моніторинг економічного стану, а не силовий захист.

Проведемо аналіз сутності та ознак, що формують принципову відмінність між організаційними аспектами функціонування служби безпеки підприємства та підрозділу з гарантування його економічної безпеки.

Отже, існують ключові ознаки, які визначають різницю у функціонуванні служби безпеки й підрозділу управління економічною безпекою підприємства.

По-перше, різними є об'єкти, на управління якими спрямована діяльність досліджуваних підрозділів. Якщо для служби безпеки це силова безпека й захист інформації, то для підрозділу економічної безпеки – це економічний стан підприємства, який він повинен підтримувати на задовільному з погляду власника рівні.

По-друге, різною є ієрархічна підпорядкованість підрозділів. Якщо служба безпеки підконтрольна власникові й найвищій керівній ланці, то підпорядкованість підрозділу економічної безпеки буде визначатися видом організаційної структури підприємства. Відрізняються також і підрозділи підприємства, що перебувають у підпорядкуванні досліджуваних служб: на більшості досліджуваних підприємств немає прямого лінійного зв'язку між службою безпеки й іншими підрозділами. Підрозділ же економічної безпеки повинен бути інтегрованим в організаційну структуру підприємства так, щоб забезпечувався потік інформації й досягався стабільний стан функціонування різних складових діяльності підприємства. Тобто підрозділу економічної безпеки повинні бути підпорядковані відповідні структурні підрозділи підприємства.

По-третє, різним для служб є й ступінь інтеграції в господарські і виробничі процеси: на відміну від підрозділу економічної безпеки, служба безпеки характеризується організаційною відособленістю від них.

Додатковою відмінністю є також і персонал, який необхідний для функціонування підрозділів. Якщо для служби безпеки – це насамперед працівники з юридичною освітою і досвідом роботи переважно в органах внутрішніх справ, то для підрозділу економічної безпеки – це працівники з економічною освітою і досвідом управлінської роботи в різних виробничих підрозділах.

Різним для служб є також і методичне забезпечення діяльності. Для служби безпеки – це нормативно-правова база, що регулює діяльність підприємства, для підрозділу економічної безпеки – це внутрішній документообіг підприємства і результати спеціалізованих досліджень.

Отже, проведений аналіз дозволив встановити принципову відмінність в характері реалізації дій служби безпеки та підрозділу економічної безпеки підприємства, а також дозволив додатково обґрунтувати необхідність введення останнього в організаційну структуру вітчизняного підприємства.

В дослідженні обґрунтовано, що економічна безпека підприємства є комплексним результатом співпраці усіх підрозділів підприємства, всіх наявних в нього ресурсів. Це обумовлює вищий над іншими рівень відповідного підрозділу в силу необхідності впливу на діяльність усіх елементів підприємства, які разом, шляхом виробничої та інформаційної взаємодії формують кінцевий рівень економічної безпеки.

Поява нової функції з управління економічною безпекою спричиняє необхідність створення нового функціонального підрозділу з її реалізації, або поширення на виконання цієї функції повноважень одного з вже існуючих підрозділів підприємства. Висновок стосовно інтеграції такого підрозділу слід робити залежно від існуючої системи управління та масштабів діяльності підприємства. Місце підрозділу економічної безпеки на вищому рівні ієрархії дозволяє отримувати своєчасну та повну інформацію про функціонування підрозділів та результати діяльності підприємства в цілому, а також надає спеціалісту підрозділу повноваження для прямого керівного впливу на головних спеціалістів обслуговуючих та виробничих підрозділів в напрямку корегування їх діяльності з метою підвищення рівня економічної безпеки, який визначено генеральним керівником та власником.

КЛАСТЕРНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: ФОРМУВАННЯ КЛАСТЕРІВ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЗАПОРУКА ЇХ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ

*Пузирьова П.В., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну*

Кластери підприємств можна охарактеризувати як сконцентровані за географічною ознакою (компактні) групи взаємопов'язаних підприємств, які конкурують і (або) ведуть спільну діяльність. Це одна з організаційних форм координації діяльності підприємств, що поєднує в собі конкуренцію і кооперацію (об'єднання зусиль в одних сферах допомагає успішно вести